Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

U K R A I N I A N   D A I L Y — У К Р А Ї Н С Ь К И Й   Щ О Д Е Н Н И К

VOL. CIII. No. 120. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 25, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 25-го ЧЕРВНЯ 1996 р. Ч. 120. РІК CIII.

Судовим реформам заважає совєтська конституція

Київ. — Реформи в судочинстві України є малоуспішні через те, що в державі ще не прийнято нової конституції, сказав 20-го червня на пресконференції міністер юстиції Сергій Головатий. Про це повідомила УНІАР.

Пресконференція була присвячена зустрічі міністрів юстиції країн Европи, що відбулася 11-12-го червня в Будапешті в Мадярщині під назвою „Справедливість та дієвість цивільного, кримінального та адміністративного судочинства“.

„На відміну від країн Балтії та багатьох інших, судова реформа в Україні має менше успіху, бо перебуває ще в зародковому стані у зв'язку з відсутністю конституції держави, яка визначила б конституційні засади судової і правної реформи в цілому“, — зазначив С. Головатий.

Прийшовши у вересні минулого року на пост міністра юстиції, С. Головатий приклав багато зусиль для наближення українського судочинства до европейського. Минулого тижня в телевізійному інтерв'ю він сказав, що його завданням є створення міністерства юстиції „европейського зразка“.

Проте до цього часу в Україні діє совєтська конституція, яка гальмує ініційовані міністром юстиції реформи. Нова конституція, одним з авторів якої є С. Головатий, прийнята Верховною Радою лише в першому читанні. Проти неї виступають ліві сили України, які мають великий вплив у парляменті. Якщо Верховній Раді не вдасться остаточно затвердити конституцію, відбудеться всенародний референум щодо її прийняття.

Проевропейські правні реформи С. Головатого не викликають беззастережного схвалення у решти урядовців. Його пропозиції щодо надання ширших уповноважень Міністерству Юстиції покищо не знайшли підтримки в Адміністрації Президента. У зв'язку з цим недавно поширювалися чутки про резиґнацію С. Головатого. Однак він їх заперечив.

С. Головатий повідомив, що Комітет Ради Европи вирішив випрацювати програму систематизації принципів і стандартів РЕ в судочинстві і потім випрацювати механізм організаційного, політичного і фінансового забезпечення використання їх в післякомуністичних і післясовєтських країнах.

(Закінчення на стор. 3)

СТВЕРДЖЕННЯ І ЗАКЛИК

КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Контрольна Комісія Українського Народного Союзу в складі: Степан Гавриш — голова, Василь Пастушок — заступник голови, інж. Анатолій Дорошенко і мґр Іван Винник (Стефанія Геврик, секретар комісії, була перешкоджена), виконуючи статутові обов'язки, перевели в часі від 22-го до 26-го квітня 1996 року перевірку діловодства і організаційного стану установи включно із видавництвом, відпочинковою оселею Союзівка та Корпорацією Дому УНСоюзу.

У висліді згаданої перевірки Контрольна Комісія стверджує:

Український Народний Союз в новому 100-літті продовжував довголітню традицію відданої служби своїм членам та українській громаді в Америці і Канаді, а ще більше Україні.

1. Фінансова господарка виказала зріст майна у звітовому році на суму 1,651,148 дол. і тим самим загальне майно Союзу на день 31-го грудня 1995 року виносило суму 73,366,868 дол. Слід згадати, що в звітовому часі виплачено членам дивіденду в сумі 503, 873 дол. та незворотні стипендії студентам, що є членами Союзу, суму 60, 750 дол.

Щодо фінансової господарки УНСоюзу, то стверджено, що Екзекутивний Комітет, у минулому 1994 році запроваджував строгі фінансові обмеження, включаючи зменшення суми дивіденди членам, стипендій студентам, а також дотації суспільно-громадським установам, щоб не допустити до зменшення резерви.

2. Справи Організаційного відділу. Організаційний відділ є одним із найважливіших клітин Союзу, тому що нові члени — це запорука росту установи. Стверджено, що в звітовому році придбано 1,031 нових членів (1994 року придбано 1,178), забезпечених на імпозантну суму 18,745,914 дол. 1994 року сума забезпечення виносила 11,614,338 дол.

Слід згадати, що для Союзу працювало 15 професійних організаторів в Америці й Канаді і вони придбали 289 нових членів, забезпечених на загальну суму 12,237, 914 дол. До поданих цифр виконаної праці професійних організаторів належить ще додати пенсійні грамоти, яких в Америці вони продали 72 на суму 1,261, 678 дол.

(Закінчення на стор. 3)

Ірак обвинувачує ООН

Каїр, Єгипет. — Багдад обвинуватив спеціяльну комісію Організації Об'єднаних Націй щодо розброєння Іраку у „спільній зі З'єднаними Стейтами Америки і Великобританією змові з метою скинення президента Саддама Гуссейна”. Напередодні візити в Багдад голови спеціяльної комісії Рольфа Екевса іракський уряд повторив свою відмову виконати вимогу Ради безпеки ООН і дозволити інспекцію будь-яких військових об'єктів на території Іраку.

Раніше Ірак заборонив експертам міжнародної спільноти відвідати частини елітної Республіканської ґвардії, розташовані коло столиці. Група інспекторів ООН з 54 осіб, яку очолював Нікіта Смідович, була змушена покинути Ірак після безуспішного п'ятиденного „пікетування” цих військових об'єктів.

Перед приїздом у Багдад Р. Екевс заявив, що вимагає від Іраку негайно і без будь-яких умов дозволити експертам відвідати і проінспектувати всі об'єкти, які спеціяльна комісія вважає підозрілими.

Одночасно іракці відкинули обвинувачення, висунуті Н. Смідовичем, у спробі перехопити гелікоптер ООН, який минулого тижня здійснював полет над районом Абу Ґаріб, де розташована військова база. Багдад твердить, що коли гелікоптер пролітав над територією бази, іракські військовослужбовці зайняли позиції коло засобів протиповітряної оборони, що є цілком зрозумілим у подібних випадках і „не таїть в собі ворожих цілей”.

ГАМАС НЕ ХОЧЕ МИРУ З ІЗРАЇЛЕМ

Єрусалим, Ізраїль.— Ісламський терористичний рух Гамас закликав лідерів арабських країн, які саме зібралися на свою зустріч у Каїрі, єгипетській столиці, „підтримати народний ісламський опір і припинити процес нормалізації стосунків з Ізраїлем“.

У кінці минулого тижня в Каїрі обговорювали проблему Близького Сходу керівники 21 арабської держави. Це була найбільш представницька зустріч за останні шість років. Серед присутніх не було лише представника Іраку. Така солідарність арабів зумовлена тією обставиною, що новий прем'єр-міністер Ізраїля Бенямін Нетанягу багато разів перед недавніми виборами підкреслював, що не прийме варіянту мирного договору з Сирією, згідно з яким Ізраїль повинен віддати сирійцям Голянські пагорби, а зате Сирія визнає Ізраїль як суверенну державу. Крім того, Б. Нетанягу обстоює збільшення жидівських поселень на західньому березі Йордану.

У своїй заяві Гамас стверджує, що всі арабські країни мусять підтримати палестинських радикалів, бо вони є „останньою перепоною на шляху сіоністичної експансії“. Гамас вимагає від урядів всіх арабських країн, передусім Йорданії та Єгипту, припинити будь-які переговори з Ізраїлем і не погоджуватися ні на які компроміси. Більше того — гамасівці закликають скасувати попередні домовлення палестинців з Ізраїлем.

Ситуація ускладнюється тим, що навіть досить

(Закінчення на стор. 3)

Дрібні торгівці протестують проти рішення уряду

Київ (УНІАР). — В Україні не вщухають протести проти прийнятого кілька тижнів тому закону “Про патентування деяких видів підприємницької діяльности”. В Одесі, Житомирі, Львові та багатьох інших містах України відбулися віча й пікетування органів влади, зорганізовані місцевими дрібними торгівцями й підтримані багатьма політичними партіями. У Києві в пікетуванні Верховної Ради під гаслами “Геть антинародний закон!” взяли участь незалежно одне від одного представники УРП, Руху, УНА-УНСО.

Закон зобов'язує всіх дрібних продавців промислової продукції сплачувати щомісяця патентний податок у розмірі 39 млн. карб. (200 дол.) – незалежно від обсягів, характеру й місця торгівлі, а також її інтенсивности й прибутковости. На думку фахівців, цей закон суперечить попереднім рішенням влади, спрямованим на підтримку малого бизнесу і ставить фактично дрібних торговців у нерівні умови з переважно номенклятурними власниками великих торгових підприємств, успішно “прихватизованих”, а проте непризвичаєних до справжньої ринкової конкуренції.

За словами голови УРП Богдана Ярошинського, згаданий закон протегує найконсервативнішу і найменш динамічну систему торгівлі в особі державних підприємств та підприємств так званої Укоопспілки. Большевицька логіка “чим більші податки, тим більші надходження у бюджет” уперто сповідується покищо всіма українськими урядами, попри її явну абсурдність і катастрофічну згубність для економіки. Як наслідок, увесь ефективний бизнес втікає у “тінь”, тим часом як Уряд лишається з неефективними підприємствами та порожньою казною.

В Україні триває обговорення проєкту конституції

Київ (УНІАР). — У п'ятницю, 21-го червня, на сесії Верховної Ради України розпочато друге читання проєкту нової конституції. Участь у засіданні сесії взяв 371 депутат.

Головуючий Олександер Мороз поінформував, що за півтора дня 19 і 20-го червня відбулося кілька засідань погоджувальної ради фракцій, але рада не змогла прийняти пропозицію щодо процедури розгляду проєкту конституції в другому читанні,тому розгляд відбуватиметься за реґляментом і продовжиться наступного тижня, тобто від 24-го до 28 червня.

За словами О. Мороза, депутати голосуватимуть за кожну статтю поіменно і схваленими будуть ті статті та положення, які наберуть 300 голосів.

У п'ятницю депутати 326-ма голосами ухвалили назву основного закону — “Конституція України”. Цілком ухвалено шість положень із 20-ох статтей першого розділу. Ще два положення ухвалено частково, інші відкладено до узгодження. Ухвалено статтю 4, де сказано: “В Україні існує єдине громадянство. Підстави для набуття і втрати громадянства України визначаються законом”. За цю статтю проголосувало 314 парляментаристів. Ще 351 депутат проголосував за першу і другу частину 3-ої статті, де сказано: “Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціяльною цінністю”. Стаття, що ґарантує права і сво-боди людини, зібрала 343 голоси. Але в цілому стаття 3 не набрала необхідного числа голосів.

Статтю 5 ставили на голосування частинами. Результати виявилися такі: за положення, що “Україна є республікою” проголосувало 337 парляментаристів; що “носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ” ствердили 339 депутатів;“право визначати і здійснювати конституційний лад належить народові” схвалено 367 голосами; за положення, що “ніхто не може узурпувати владу” віддано 360 голосів. В цілому 319-ма голосами схвалено статтю 7, де зафіксовано, що в Україні ґарантується і визнається місцеве самоврядування.

Не вдалося ухвалити положення, що Україна є унітарною державою, з огляду на існування у її складі Автономної Республіки Крим, Розгляд проєкту конституції продовжиться 24-го червня по полудні.

(Закінчення на стор. 3)

Центр Української Культури в Гантері відкриває літній сезон

Гантер, Н. Й. (Г. Колесса). — Центр Української Культури в Гантері — це єдина культурна інституція, яка пропаґує українське мистецтво на території ЗСА у формі літнього музичного фестивалю. Концерти та вечори Центру прикрашають життя місцевости в Кетскильських горах, славної своїми пейзажами, цілющо-чистим повітрям і кришталевими потоками. Обравши Гантер та околиці місцем літнього відпочинку, сюди з'їжджаються українці з різних кутків Америки й Канади, а ЦУК дає їм можливість зустрічі із професійним музичним мистецтвом високого рівня. Приваблюють концерти і неукраїнську публіку —підраховано, що серед постійних відвідувачів Центру — 40 відсотків американців.

Керівник Центру Української Культури в Гантері д-р Ігор Соневицький в редакції „Свободи”

„Поширення української клясичної музики є основною місією діяльности ЦУК, — говорить його мистецький керівник, композитор Ігор Соневицький. — Звучить на наших концертах і музика західних композиторів, але присутність у програмах української музики є

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

РОСІЙСЬКИЙ КОНСУЛЯТ БОРОНИТЬ ГІДНІСТЬ РОСІЇ ЗВИЧНИМИ МЕТОДАМИ

ЛЬВІВ. — Після того, як депутати Львівської Міської Ради одноголосно перейменували вулиці Пушкіна й Лермонтова іменами генералів Чупринки та Джохара Дудаєва, російський консулят у Львові надіслав до львівської мерії безапеляційного листа російською мовою з вимогою переглянути згадане рішення. В разі невиконання цієї вимоги росіяни погрожують “опублікувати даного листа у пресі, а також вдатися до інших засобів, прийнятих у міжнародній практиці, з метою захисту чести і гідности Росії та співвітчизників за кордоном”. Коментуючи цей імперський демарш, львівські газети звертають увагу на те, що “честь і гідність Росії” потерпає покищо значно дужче від діяльности таких “співвітчизників”, аніж власне від рішень Львівської Міської Ради.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ ПОЗИВАЄТЬСЯ З ГАЗЕТОЮ

КИЇВ. – Тут у Шевченківському районному суді триває процес за позовом міністра оборони України Валерія Шмарова до газети “Вечірній Київ” про захист чести і гідности. В. Шмаров вважає, що головний редактор газети “Вечірній Київ” Віталій Карпенко образив його у своїх публікаціях, звинувачуючи у розвалі української армії та зумисній антиукраїнській діяльності. Протягом кількох місяців процес не просунувся, однак, далі розгляду процедурних питань. Суд задовольнив нарешті клопотання редакції про те, щоб міністер перейшов на державну мову і, відповідно, щоб слухання усієї справи провадилося по-українськи. Редакція вимагає також, щоб міністер Шмаров захищав власну честь і гідність у суді особисто, а не через свого помічника. Лише після вирішення всіх цих процедурних проблем суд зможе розпочати слухання свідків та експертів, серед яких мають виступити народні депутати Левко Лук'яненко та Анатолій Єрмак, колишній начальник генерального штабу Анатолій Лопата та інші фахівці.

ЗРОСТАЮТЬ ЦІНИ ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРҐІЮ

КИЇВ. — Міністерство Енерґетики України запропонувало підвищити з 1-го липня ціни на електроенерґію на 30 відсотків, довівши їх таким чином до 8,300 карб. (близько 5 центів) за кіловат-годину. Така ціна є максимально наближеною до світових цін і, на думку Уряду, спонукуватиме мешканців України до ощадливішого використання електроенерґії. Ці заходи здійснюються в рамках ширшої програми ощаджування, проголошеної новим прем'єр-міністром, мета якої — зберегти для бюджету 211 трильйонів карб. (1.1 блн. дол.).

“ЛІВІ” ВИЯВЛЯЮТЬ ОПОРТУНІЗМ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Рада громадської злагоди, створена при обласній державній адміністрації, звернулася до мешканців реґіону із закликом сприяти найшвидшому прийняттю конституції. У зверненні, між іншим, зазначується, що лише нова конституція забезпечить суспільну стабільність та подолання економічних проблем в Україні. Документ підписали представники 28 партій, громадських організацій та релігійних конфесій. Найбільшою несподіванкою стало підписання документу місцевими комуністами та соціялістами.

ЗМЕНШУЄТЬСЯ ЧИСЛО БІБЛІОТЕК

КИЇВ. — Тут відбувся 2-й крайовий конґрес бібліотекарів, на якому йшлося про забезпечення книгозбірень, нові форми обслуговування читачів, створення баз даних, вхід до світового інформаційного простору, економічні проблеми тощо. Учасники конґресу звернули увагу на той факт, що минулого року було закрито 130 бібліотек, переважно сільських. В рамках конґресу відбулися конференції з питань збереження книжкових фондів, презентації видань та пошуків матеріяльної допомоги.

ВИРІШУЮТЬ ПРОБЛЕМУ ПЛАТНІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Тут голова обласної державної адміністрації Євген Гусельніков затримав виплату заробітньої платні державним службовцям районної та обласної адміністрацій до повної ліквідації заборгованости працівникам освіти, культури, медичних установ та іншим бюджетникам. Хоча затримані гроші не врятують ситуацію, але це змусить керівників енерґійніше працювати над поповненням місцевого бюджету.

В АМЕРИЦІ

НАМАГАЮЧИСЬ ЗАТЬМАРИТИ в будь-який спосіб передвиборчу номінаційну конвенцію Републіканської партії, офіційні чинники Реформістської партії під керівництвом Росса Перо повідомили, що свою конвенцію розпочнуть 11-го серпня в місцевості Лонг Біч у Каліфорнії. Це безперечно зроблено з наміром відтягнути увагу країни та засобів масової інформації від республіканської конвенції яка вже тому рік була запляновàна на 12-го серпня також у Каліфорнії в Сан Дієґо. Одначе речник Реформістської партії Расселл Верн сказав, що воне зробили це тому, щоб улегшити працю засобам масової інформації, які вже й так будуть зібрані у Каліфорнії на конвенцію республіканців.

ВІДОМА ЕЛЕКТРИЧНА корпорація Вестінґгавз подала до загального відома, що плянує придбати за суму 3.7 блн. дол. корпорацію радіомовлень „Інфініті“. Якщо пляни будуть здійснені, то це буде найбільше в країні підприємство (83) радіовисильних станцій. Все це завдяки новому законові далекого зв'язку, котрий нікому не забороняє бути власником необмеженої кількости радіостанцій. Злука цих двох підприємств створить без сумніву неперевершеного велетня цієї ділянки зв'язку, що й турбує деяких законодавців країни, котрі твердять, що це загрожує різноманітності радіомовлень. Поки це стане дійсністю, потрібно також схвалення Федеральної комісії зв'язку.

У СВІТІ

ПОНАД 150 ЗРАЗКІВ СУЧАСНОЇ зброї і військової техніки продемонструє військово-промисловий комплекс Росії на міжнародній виставці зброї сухопутних військ у Лє Бурже, передмісті Парижу, що відкривається 24-го червня. Підприємства оборонного комплексу Російської Федерації представлять на виставці зразки реактивної системи „Смерч”, зенітного гарматно-ракетного комплексу „Тунґуска”, зброю Тульського заводу та багато інших найновіших видів зброї. Особливе місце на виставці займе російська бронетехніка — танки, бойові машини піхоти БМП–2 і БМП–3, а також бойова машина десанту БМД–3.

ПАРЛЯМЕНТ ЛИТВИ ВНІС поправку в 47-му стат-тю конституції, яка дозволить тепер громадянам країн-членів НАТО і Европейського союзу купувати в країні на правах власности земельні ділянки несільсько-господарського призначення. Однак громадяни Росії та інших країн СНД позбавлені такого права, бо ці країни не входять в НАТО і ЕС. Деякі члени парляменту і, зокрема, колишній міністер економіки Юлюс Весялка, виступили проти цього нововведення, пояснюючи це тим, що виключення Росії, України і взагалі всього СНД зі списку країн, громадянам яких буде дозволено купити тут земельні ділянки, є „необдуманим, згубним для нашої економіки шляхом, бо Росія — не тільки найближчий сусід, але й головний економічний партнер Литви”.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Пам'яті 500

Про те, що українська жінка впродовж століть проявила себе гідно у боротьбі за волю України, знаємо не тільки з історії, але також з конкретних прикладів і фактів, наочних свідків цього сторіччя, тому видається доцільним, у сьогоденні виключного шукання особистих цілеспрямувань, пригадати про цю істину. Від найдавніших часів нашої історії українська жінка повсякчасно була берегинею вогнища, родини, віри, культури, традицій, а з часом і буття українського народу та держави. Почавши від невідомої нам печерної прабабуні, що оберігала священний вогонь, ризиковности помсти Ольги за смерть мужа і батька та вщеплювання паростків нової віри в Бога, хитрощів Роксоляни, самопожертви сотничихи Зависної при обороні Буші, такої ж самопожертви життям Віри Бабенко і Ольги Басараб, до новітніх 500 героїнь з Кінґіру. Завжди вона, українська жінка, виконала на неї покладений обов'язок, навіть коли платила за це своїм життям, бо вірила в силу духа та прагнення до волі свого народу.

Прикладом гідности української жінки у боротьбі за право на людську і державну волю свого народу, як постійним і зростаючим світлом у темряві поневолення, навіки залишиться подвиг отих 500 українських жінок. У сьогоднішньому світі, затьмареному постійною гонитвою за „особистим" добробутом, щастям та задоволенням, хочеться підкреслити бодай кількома рядками напередодні 42-ої річниці, що припадає 26-го червня, і віддати шану героїням нашого часу, 500 безсмертним українкам, що загинули під гусеницями московських танків у совєтському концтаборі Кінґір у Казахстані, запроторених туди вождями-тиранами „імперії зла" тільки за те, що любили свій народ і прагнули для нього волі. Може майбутні історики зможуть кожну з них увіковічнити поіменно, але покищо треба пригадати їхню самовідданість і жертвенність та віддати їм шану за те, що не пожаліли свого юного життя на шляху до волі свого народу та України. Бо кому ж, як не їм мусимо завдячувати те, що ми стали свідками тієї світлої події в бутті нашого народу — проголошення незалежности України.

Коли рік 1945-ий уважається датою закінчення Другої світової війни і перемогою над Німеччиною для СССР і його союзників, то для багатьох народів Европи це був рік жорстоких розправ і поневолень зі сторони переможця — Совєтського Союзу. Москва намагалася всіми засобами знищити будь-які стремління до волі нею поневолених народів. Все ж таки найбільше нещадних і кривавих засобів вона ужила супроти українського народу, який не склав зброї, але активно продовжував свою боротьбу проти червоного наїзника. Не зумівши цього доконати самостійно, Москва змусила до негідного діла „добрих сусідів" України — Польщу і Чехословаччину, які зобов'язалися на своїх територіях не давати притулку бійцям українського підпілля і УПА. Почалися облави, розстріли, ув'язнення та насильне виселення. Тюрми і концтабори СССР виповнилися членами збройної боротьби проти Москви, а серед в'язнів — найбільша кількість українців. В одному із таких концтаборів — Кінґір Караґандинської области в Казахстані було 15,000 в'язнів, переважно чоловіків, і 4,500 жінок. З тієї кількости 65 відсотків були українці. Існування у тих концтаборах було жахливе, кожного дня гинули десятки в'язнів від знущань таборової охорони, голоду, холоду, важкої праці та хвороб. Не в силі терпіти таких нелюдських знущань, в'язні почали організувати страйки та вимагати перегляду вироків, амнестії для малолітніх, звільнення хворих і несовєтських громадян, дозволу на кореспонденцію раз в місяць і припинення знущань з боку таборової влади. У Кінґірі також відбувся такий страйк, кілька днів тривали безуспішні переговори, а вночі з 25-го на 26-те червня 1954 року табір оточила військова частина з кількох сотень чоловіків, озброєна гарматами, кулеметами та іншою ручною зброєю під захистом сімох танків типу „Т-37" і почала наступ на табір. Бій тривав понад п'ять годин. Танки попрямували на безборонний жіночий табір. Українські жінки, взявшись за руки, загородили танкам дорогу, сподіваючись, що вояки не посміють рушити на живу жіночу безборонну стіну. Одначе за кермами танків сиділи звірі, а не люди, котрі на команду посунули вперед, роздавлюючи живу загороду, — 500 дочок України, найкращого цвіту нашої землі.

Вони, ці 500, свідомо зрікшись особистого щастя, віддали своє життя для добра інших. Пам'ять про них збережімо назавжди.

Петро Грицак

ТОЙ „ІНШИЙ ГОЛОКОСТ"

(Eugene H. Mathvin, "The Other Holocaust," National Revue, Dec. 11, 1995)

Спеціяльний інтерес

Під поданим вище заголовком появилася недавно стаття Е. Метвина в тижневику „Нашенел Рів'ю", де пишеться про відому книжку Роберта Конквеста „Жнива смутку". Цей документальний твір є знаменитий не тільки з української, але й з міжнародної точки зору, тому не дивно, що книжка й тепер, по 10 рокох після появи, продовжує викликати жваві відгуки. Проте відразу треба сказати, що деякі рецензенти мають великий інтерес саме в тому, щоб книжку та автора скритикувати, при цьому обов'язково кинувши каменем на „українських націоналістів". Цікавим є також факт, що серед тих критиків зустрічаємо також осіб, які пов'язані із, здавалося б, репрезентативними українськими установами.

Спробую пояснити той феномен. Російський комунізм мав два обличчя. Одне для внутрішнього вжитку (для москалів „руськоязичного населення" й українців): викривлене ненавистю, з вишкіреними зубами, косими очима (у стилі „Скитів" російського поета А. Блока). Воно асоціюється із „льозунґами": „грабуй награбоване", „війна палатам, мир хижинам", „хто був нічим, стане всім", „всєх буржуєв ми побйом, на Украйну жіть пойдьом", і т. д. Друге лице — для зовнішнього вжитку, для західніх, ліво настроєних інтелектуалів, також репрезентує російського мужика — „богоносця", аграрного реформатора, який мухи не скривдив би, тільки хоче навчити інших мужиків читати й писати та подуктивніше працювати. Лише якісь крайньо неприхильно настроєні мальконтенти можуть недооцінити добру волю такого мужика в „толстовці", із усміхненим, лагідним обличчям, а такими „крайніми" мусять бути ніякі інакші, тільки відомі антигуманісти — українські націоналісти, які вже стільки шкоди наробили в історії! Це те обличчя, яке бачили, чи точніше хотіли бачити, американські „совєтологи". Свого часу вони ж, навіть в урядовій кореспонденції, робили з ката Сталіна „доброго вуйка Йосипа".

Тому американські совєтологи дуже обурилися, що Р. Конвквест подає число жертв голоду 1932-33 років як 14.5 мільйонів: вони пропонують, на підставі студій усяких „архівальних документів", консервативне число — „яких 30,000".

Москва знає правду

Тим часом, вже за „перестройки", у російській „Літературній Газеті" (1988 рік), появилася стаття Юрія Черниченка, який якраз тепер є впливовим депутатом Державної думи. У статті досліджується колективізацію й голод на підставі особистих переживань, в околицях Краснодару. Там за роки 1929-33 подається число жертв: від 10 до 20 мільйонів селян — через штучний голод, екзекуції та депортацію до „білих медведів", згадується навіть випадки людоїства. Докладні обчислення є неможливими через брак відповідної документації. Інші обсерватори, які мали нагоду на конктакти із населенням українських сіл уже під час „перестройки" (Mark Kramer, "Travels with a Hungry Bear", Houghton Mifflin Co., Boston, 1996), описують подібні особисті переживання своїх співрозмовників — свідків голоду в Україні. Обсервують прояви недбалої господарки (офіціяльно 30 відс. жнив пропадають, сховища зерна — „під голим небом", шпихлірі за дротяними засіками й хоронені собаками). Кремер уважає, що від того, власне, вся „перестройка" почалася — як розпачлива спроба наповнити порожні полиці крамниць в СССР через реформи у сільському господарстві. Не можна забувати, що сам Ґорбачов вважав себе великим експертом у тих справах. Країна була доведена до того, що мусіла імпортувати збіжжя.

Тут можна зробити таку заввагу. Згідно із теорією „перманентної революції" Л. Троцького, яку потім в цілості перебрав Сталін, треба було, для „добра майбутніх поколінь", зреформувати селянство, заганяючи його до колгоспів. Багато апаратників були певні, що доцільно фізично ліквідувати селенство як нібито „клясового ворога". Із тим тісно були сполучені аспекти шовінізму, бо колективізація, здається, не мала ніде таких нищівних наслідків для населення та місцевої економіки, як саме в Україні та ще на Кубані, де також у більшості жили українці.

Про наслідки тих процесів можна тільки сказати, що їх цілком можна було передбачити. Припустімо, якби десь уряд вирішив „зліквідувати" усіх кондукторів чи фризієрів, то що сталося б? Через якийсь час потяги перестали б ходити нормально, господарка була б захитана. У випадку фризієрні люди ходили б неголені й необстрижені — невигода, але не загроза для життя! Відносно легко було б вивчити цілком нове покоління кондукторів чи фризієрів та забути про той невдалий експеримент. Цілком інакше малася справа із селянами в державі, де велика більшість населення традиційно проживала на селі, із великим процентом неписьменних. Вони були фактичним фундаментом держави, годуючи тих фанатиків-активістів (100 тисяч, каже Р. Конквест), що їх депортували й винищували. При тому бездумно нищилися господарські будинки, гинула худоба, коні — у країні, яка вже від початку тих процесів перебувала на низькому рівні господарського розвитку, в порівнянні з Европою чи Америкою. В результаті прийшов голод, про який офіційно ніхто ніколи не хотів, до „перестройки", навіть говорити. Автор собі пригадує, що у 1983 році, коли українці в Канаді почали говорити про 50-ліття Великого голоду в Україні, то амбасада СССР сказала, що це була „100-відсоткова брехня" — мовляв, ніякого голоду не було.

Фальсифікація на замовлення

Цікава рецензія на книжку Р. Конквеста появилася 10 років тому, пера професора катедри українознавства одного престижевого університету. Критика полягає на упередженому виборі джерел: „Большая Совєтская Енциклопедія" нічого про ті справи не каже. Забагато інформації походить від неприхильно наставлених еміґрантів (появилося в місячнику "The World and I" („Світ і я") квітень, 1987 року). Справою голоду 1932-33 років почали тепер більш серйозно займатися самі російські історики. Не випадково появилася недавно в журналі „Вопроси Історії" стаття німецького ученого Ш. Мерля, в якій автор, спираючись на досліди „чільного українського історика" доктора історичних наук С. Кульчицького, дослідження Роберта Конквеста про великий голод називає „неграмотною писаниною, інспірованою українськими націоналістами". Голод, мовляв, тоді був всюди, не тільки в Україні, де він був переведений саме руками тодішних українських комуністичних активістів. (За „Нашим Словом", Варшава, 8-го червня 1995 року).

Того роду писанина з'являється, очевидно, на замовлення. Теперішні апаратники є дуже вразливі щодо теми голоду. Подружжя Маняків, яке тією справою багато років займалося (й написало книжку про голод, яку тепер тяжко дістати в Україні), загинуло за підозрілих обставин, і про їх смерть ніхто більше не згадує. В Києві є багато всяких пам'ятників, але здається, нема жодного пам'ятника, спеціяльно присвяченого Великому голодові 1932-33 років, українському голокостові. Треба, мабуть, аж пригадки від симпатичних американців, щоб про те сумне порівняння почути. Тільки подумати: через ароґантну дурноту й зарозумілість знищено 10 відсотків усього населення СССР та близько однієї чверти населення тодішньої України! Цілком невинних людей, які стояли на самому дні суспільної драбини і своєю працею утримували фанатиків-нероб, недалеких родичів теперішньої номенклятури.

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТИ

Василь Михальчук,
голова УЦГК, Париж

УКРАЇНСЬКА ФРАНЦІЯ

(З матеріялів пленарної сесії СКУ 31-го травня і 1-го червня)

I

Початки організованого життя

Делеґація Української Народної Республіки на Мирову Конференцію у Версалі біля Парижу в останньому часі боротьби Армії УНР, була доволі чисельною. Коли її дальша дипломатична діяльність втратила сенс, її члени залишились у Парижі, давши поштовх до зорганізування української громади в цій країні.

Перед самою Першою світовою війною сюди прибули декілька родин з Галичини і Буковини, але поважніший наплив почався після 1922 року, коли Польща випустила вояків Армії УНР з таборів інтернованих. Вони частинно розсіялись по польських провінціях, інші роз'їхалися по всій Европі. Найбільше прибуло до Франції. Саме тоді й почало там організуватись українське суспільство життя.

Першою з'являється „Українська Громада" у Франції заходами ген. Миколи Шаповала. Він мав активного брата Микиту у Празі. Якраз Микита й спонукав Миколу до організування українського соціялістичного табору у Франції. Заходи Миколи були дуже успішні — це був час утопійного соціялізму — і йому вдалося приєднати різні прошарки українців. Але не надовго. Перші місяці в невідомій країні змушували людей до об'єднання, щоб разом оцінити своє становище, пристосуватися до обставин життя. Та з часом почалося типове для українців розмежування.

Першим відійшло від „Української Громади" поважне число колишніх вояків УНР. Вони засновують Союз Українських Еміґрантських Організацій у Франції, з правою орієнтацією. Ідеологія Шаповала не вкладалась в їхню настанову. За вояками відходять з громади ті, хто стояв лівіше від Микити Шаповала, вони творять Союз Українських Громадян у Франції (СУГУФ). Помітну ролю в СУГУФ відігравав Ілько Боршак, добрий журналіст і редактор пресового органу СУГУФ „Українські Вісті". Ці люди згодом повністю стануть служити совєтським органам і відіграють поважну ролю в підготові вбивства Головного Отамана. Після цього французька влада розв'яже їхній союз, а його членів випровадить з Фанції.

У 1932-1933 роках появляється Український Народний Союз, заходами Олександра Бойківа і Миколи Сціборського. До нього переходять ряд людей від Союзу УНР, між ними ген. Микола Купустянський. УНС і Союз уенерівців були головними організованими українськими силами, які зустріли вибух Другої світової війни.

Післявоєнна активність

Війна Франції з Німеччиною, а потім діяльність всюдисущого ґестапо припиняють всю організовану працю української громадськости у Франції. Вона почне знов ставати на ноги щойно в другій половині 1945 року, і зокрема — від 1947 року, коли прибули до Франції українські втікачі з Німеччини. Громадське життя тут прийде до зеніту в 1955-1957 роках і буде одним з найактивніших в Европі. На цьому видному рівні воно потриває приблизно до 1965-1967 років. Потім починає спадати і цей спад не припиняється до сьогоднішнього дня.

Вже в другій половині 1930-их років провідники суспільного українського життя у Франції звернули увагу на потреби спеціяльного піклування справами молоді. Середовища УНР і УНС почали організувати гуртки молоді, які згодом перетворились на Пластові Групи. Робилося все можливе, щоб до тих груп притягнути якнайбільше молоді. Крім того, середовище УНР докладало великих зусиль до організації недільних шкіл для дітей і доросту, УНС не мав своїх кадрів для таких шкіл.

(Продовження буде)

ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ
Український центр „Паллада"

Про бизнесові візи, іміґрацію та шлюби

Я знаходжуся в Америці на запрошення свого вуйка і маю візу B-2. Мені пропонують купити невелике приватне підприємство. Якщо я так зроблю або зареєструю нову фірму, чи зможу я в такому випадку перейти на інший статус — бизнесову візу L-1? Які існують вимоги для одержання цієї візи?

Візи L-1 можуть бути видані робітникам іноземних фірм, які хочуть мати свого представника в ЗСА і який би продовжував працювати в інтересах цієї фірми. Іноземна фірма у такому випадку може зареєструвати нову фірму у ЗСА (тоді її представник отримує візу терміном на один рік), або відкрити своє представництво при існуючій американській фірмі (тоді віза може бути видана на три роки). Для одержання візи L-1 існують певні вимоги. Найважливішими є:

1. Претендент на візу повинен працювати у закордонній фірмі не менше року (з останніх трьох). 2. Робітник, що претендує на візу L-1, повинен зай-мати у закордонній фірмі один з керівних постів або належати до її власників. 3. В ЗСА ви повинні працювати для тієї самої фірми, яка вас сюди прислала, і треба буде показати, що і українська, і американська компанії мають спільну власність та інші спільні інтереси. Виходячи вже з цього пункту, стає зрозумілим, що сам по собі факт придбання чи реєстрації власного підприємства в ЗСА не дає права на одержання робітничої візи. 4. Іноземний робітник повинен запевнити, що після закінчення встановленого Службою іміґрації і натуралізації (СІН) терміну перебування має намір, повернутися додому. Придбання існуючого підприємства та одержання реґулярного прибутку можуть розглядатися СІН як фактори, що сприяють тому, щоб власник візи залишився в ЗСА на необмежений час і можуть бути перешкодою у отримзнні візи L-1. Разом з цим, специфіка цієї візи полягає в тому, що її власник не тільки одержує право багаторазового в'їзду до Америки для себе та членів сім'ї, але надалі має можливість одержати статус постійного жителя ЗСА, або продовжувати своє перебування у статусі іноземного тимчасового працівника (до 7 років). Ці можливості роблять візу L-1 дуже популярною для сучасних українських підриємців. 5. Прохання про надання візи повинно бути затверджене реґіональним іміґраційним центром, після чого особа, на яку було подано прохання, одержує візу в Києві (якщо її гостьова віза не вигасла, то змінює статус, не виїжджаючи зі ЗСА). У нашій практиці не було випадків відмови у візі з боку київського консуляту ЗСА. Таке трапляється, коли працівники консуляту переконуються, що їм подано неправдиві інформації.

Я з цікавістю слідкую за тим, як ведуться дебати щодо запропонованих змін іміґраційних законів. Але мені не попадалась порівняльна статистична інформація про те, як проходив іміґраційний процес у попередні роки і які очікується перспективи на майбутнє не тільки у кількісному, але й у національному та професійному складі...

Річні статистичні публікації СІН подають такі дані:

1. Порівнюючи склад іміґрації до ЗСА по країнах та реґіонах, найбільш помітним явищем є зменшення іміґрації з країн Европи та збільшення з країн Азії та Латинської Америки. Іміґрація з Европи у відсотках у відношенні до загальної кількости іміґрантів по роках: 1960 — 67.7 відс.; 1970 — 46.3 відс.; 1980 — 21.6 відс.; 1990 — 12.5 відс. Якщо у 1960 році кількість іміґрантів-азіятів становила 6.1 відс., а мехіканців та інших латиноамериканців — 12 відс., то у 1990 році азіятів приїхало 37.3 відс., а латиноамериканців — 40.6 відс. Досить цікавим є те, що коли у період від 1950 до 1990 року у кількісному вимірі іміґрація стабільно зростала (за декаду 1950-1960 до ЗСА приїхало 2.5 млн. осіб, а за декаду 1980-1990 — 7.3 млн.), то останніми роками вона зменшується. У 1993 році до ЗСА прибуло 904,400 легальних іміґрантів, а у 1995 році їхня кількість зменшилась до 720, 461. Це на 10.4 відс. менше, ніж у 1994 році і на 20.3 відс. менше, ніж у 1993 році. За даними на 1993 рік, кількість осіб з освітою вище загальношкільної (мінімум — коледж) серед африканців — близько 11 відс., европейців — 22 відс., азіятів — 37 відс.

За останній рік кількість іміґрантів з Мехіко зменшилась на 19.3 відс., а з країн Африки збільшилась на 58.9 відс.

Я одружився з громадянкою Америки, але ми живемо у різних стейтах. Чи можемо ми подати папери на зміну мого статусу до місцевого іміґраційного бюра за місцем мого замешкання, а не там, де живе моя дружина?

Так, ви можете це зробити і ваша справа буде прийнята, але у такому випадку під час співбесіди в іміґраційного урядовця можуть виникнути запитання і потрібно буде не тільки пояснювати, але й документально потверджувати необхідність окремого проживання. Окрім цього, на інтерв'ю цього типу справ звичайно викликають обидві сторони. Якщо ви переїдете жити до жінки після того, як ваша справа буде подана до місцевого іміґраційного бюра, то, згідно з вашою заявою справу може бути передано до нового бюра. Але, крім того, що це триває деякий час, під час передання справи папери можуть загубитися і розгляд надовго затягнеться.

Найголовнішим є те, що, згідно з інструкціями СІН, ви повинні довести щирість своїх намірів щодо укладення шлюбу, а ваше окреме проживання викличе підозріння, що шлюб укладено лише з метою одержати вами статус постійного жителя ЗСА.

На відміну від законів України, у ЗСА наявність виданого державними органами свідоцтва про одруження не надає подружжю автоматично всіх прав, що випливають з факту одруження, коли ви звертаєтесь до інших державних установ, і тому Іміґраційна служба ґрунтово проаналізує вашу (та вашої жінки) поведінку до та після укладення шлюбу, щоб пере-

(Закінчення на стор. 3)

СТВЕРДЖЕННЯ І ЗАКЛИК

КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

(Закінчення зі стор. 1)

Реасумуючи організаційні здобутки нових членів, треба сказати, що в більшості це є заслуга наших невтомних і відданих секретарів та інших відділових урядовців, які, як було десятками років, далі є остоєю союзу.

Треба згадати і те, що Організаційний відділ є також відповідальний за пропаґандивні матеріяли про Союз та забезпечення для українських радіостанцій Америки й Канади. В звітовому році Союзові оголошення були передані на 15-ти станціях, а саме 11 Америки і чотири Канади, коштом 9,830.12 дол., та на телевізійних передачах у Торонто.

3. Рекордовий відділ під керівництвом секретаря Марти Лиско, як в минулому, перебуває у постійному контакті з відділовими секретарями та іншими урядовцями відділів, яким служить професійними порадами у всіх ділянках забезпечення. Багато часу присвячено тому, щоб власники виплачених грамот збільшили свою суму забезпечення за низьку одноразову долату, що є корисним як членам, так і відділам, через збільшення числа активних членів. Признання Рекордовому відділові за інтенсивну акцію злуки малих неактивних відділів, а ще більше за шукання доріг до відмолодження відділових секретарів.

4. Перевірка видавництва — українського щоденника „Свобода" та англомовного „Українського Тижневика". В Минулому році Контрольна Комісія, звітуючи про союзові видання, чітко інформувала про рішення делеґатів 33-ої Конвенції УНСоюзу піднести передплату за „Свободу" і англомовний „Український Тижневик" як для членів, так і нечленів. Від того рішення залежала доля чи „Свобода" залишиться щоденником, чи стане тижневиком. Для певности Екзекутивний Комітет вислав запитник до всіх членів, щоб дали відповідь: чи бажають щоб „Свобода" залишилась щоденником — є згідні на збільшення суми передплати, а коли ні, то „Свобода" стане тижневиком. На щастя, 60 відсотків передплатників, які відгукнулися на запитник, заявили, що є згідні на дворазову підвишку і, слава Богу, „Свобода" залишилась щоденником. Підвишку впроваджено від 1-го липня 1995 року і це зменшило недобір в згаданому році на суму 641, 712 дол. Але, на жаль, в цей самий час число передплатників як „Свободи", так і „Українського Тижневика" зменшилось, а доказом є факти:

ВТРАТА ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

	1994 р. січень-грудень	1995 р. січень-червень	липень-грудень	1995 р. За рік	1996 р. січень-березень
„Свобода"	522	408	749	1,157	558
„Тижневик"	387	235	816	1,051	399
Разом	**909**	**643**	**1,565**	**2,208**	**957**

Ці цифрові дані нам кажуть, що треба серйозно застановитися над долею „Свободи", щоб залишилась щоденником.

5. Оселя Українського Народного Союзу Союзівка, як і в минулому, виконує успішно ролю українського культурного центру, з виступами найкращих мистецьких сил Америки й Канади. З приємністю слід згадати, що в звітовому році оселю відвідало багато ансамблів та індивідуальних осіб мистецького світу з вільної України і завдяки цьому Союзівка стала ще більш популярною.

З признанням належить зазначити, що введення нової системи перебування гостей на Союзівці, де можна одержати кімнату з оплатою, так само, як у всіх готелях і мотелях, не враховуючи оплати за харчі, як того не бажається, стало популярним.

Перевірка діловодства Союзівки дає можливість ствердити, що загальні приходи в звітовому часі виносили 1,111,907.91 дол, а видатки в тому часі були 1,217,844.65 дол., і тим самим, незважаючи на раціональну господар-ку менеджера оселі Івана А. Флиса, був недобір з підприємства у висоті 105,936.74 дол.

Признання адміністрації Союзівки за видавання цікавого і гумористичного квартальника „Сузі-Ню-Нюз" під керівництвом Івана А. Флиса.

6. Союзова будівля — Українська Національна Корпорація Дому в звітовому році мала всіх приходів 3,420,405.43 дол, а загальні видатки у цей час виносили 3,871,639.32 дол. і тим самим рік закінчено дефіцитом, незважаючи на всі заходи адміністрації дому вести так працю, щоб покрити всі видатки та мати зиск. На жаль, так не сталось.

На день 31-го грудня 1995 року позичка союзу до корпорації виносила 12,774,729 дол., а від членів боргові зобов'язання виносили 6, 292,843 дол. Виказаний недобір в минулому році провадження дому нам каже, чому Головний Уряд був змушений винести ухвалу продати цю будівлю і купити меншого розміру приміщення виключно на потреби Союзу.

7. Докладні звіти Контрольної Комісії про фінансову господарку й інші ділянки праці цілости Союзу будуть представлені членам Головного Уряду під час нарад в листопаді цього року.

8. Контрольна Комісія цілком підтримує пороблені конкретні заходи до злуки Українського Братського Союзу і Української Народної Помочі з Українським Народним Союзом.

9. Контрольна Комісія закликає членів Союзу і всю патріотичну українську громаду із найбільшим пієтизмом відзначити 5-ту річницю соборности й незалежности вільної України.

10. Контрольна Комісія апелює до Головних управ Українського Конґресового Комітету Америки і Української Американської Координаційної Ради доложити всіх зусиль і знайти порозуміння, щоб в 5-ту річницю незалежности України українська громада Америки була об'єднана, як одна громадська установа — моноліт!

11. Нав'язуючи до звіту про видання Союзу, Контрольна Комісія апелює не лише до членів Союзу, але і до всієї патріотичної української громади не допустити до того, щоб „столітня Свобода" стала тижневиком. Станьте передплатниками самі і скажіть це приятелям зробити.

12. Контрольна Комісія апелює до родичів, бабунь та дідунів подбати, щоб ваші діти (майже всі професіоналісти) і внуки читали єдиний в Америці „Український Тижневик", де мовою, яка для них є доступна (англійська), кожного тижня є поміщені найновіші вістки з України та інші цікаві матеріяли, яких не знайдуть в американській пресі.

Наш апель-прохання до вас, зв'яжіть ваших дітей та внуків в шкільному віці, за ціну одного доляра в тижні, з українською громадою, не лише Америки і Канади, але найголовніше — з Україною, з допомогою тижневика. Зробіть це негайно.

13. Контрольна Комісія закликає окружні управи, відділові управи, делеґатів 33-ої Конвенції допомогти Союзові придбати цього року 2,000 нових членів. Нові члени — це майбутність Союзу, а також фінансова база. Тож нехай не буде ні одного відділу в Союзі, щоб не мав придбаних нових членів.

Про бизнесові...

(Закінчення зі стор. 2)

конатися в тому, що у даному випадку немає шахрайства. Ви і ваша дружина повинні збирати і зберігати докази того, що під час вимушеного розлучення ви підтримували контакти між собою (летунські квитки, листи, фотографії тощо) та що ваш шлюб продовжує існувати.

У іміґраційних питаннях просимо звертатися на адресу: Pallada International, Inc., 98 Second Ave., 2nd Floor., New York, NY 10003; tel: (212) 387-8683.

Центр...

(Закінчення зі стор. 1)

обов'язковою. Стараючись відроджувати вартісні зразки світової музичної спадщини, перевагу віддаю шедеврам невідомих композиторів, чи маловідомим творам видатних майстрів".

Цьогорічний літній сезон Центру Української Культури відкриється у суботу, 6-го липня, авторським вечором письменниці Уляни Любович-Старосольської. Відкриваючи свій сезон саме цією подією, Центр вшановує У. Старосольську з нагоди прийняття її у члени Спілки Письменників України.

Окремий вечір сезону присвячено виступові театральної групи „Яра" з Ню Йорку під керівництвом Вірляни Ткач.

Шість концертів фестивалю включатимуть виступи як відомих виконавців, так і тих, хто недавно ступив на професійну сцену. До перших слід віднести гостей минулорічних фестивалів ЦУК — піяністів Олександра Слободяника, Юрія Цибрівського (цього року почуємо його у складі тріо „Кантилена", яким він керує), співака Ярослава Гнатюка, скрипаля Юрія Мазуркевича, композитора Мирослава Скорика і піяніста Володимира Винницького. З нетерпінням очікується виступ колишнього професора Віденської консерваторії, а тепер — президента Українського Музичного Інституту Америки, піяністки Дарії Гординської-Каранович.

Вперше на сцені Центру виступлять гості з України, співачка Леся Грабова та скрипалька Соломія Сорока.

Учасниця одного із концертів у ЦУК, піяністка Дарія Гординська-Каранович.

Письменниця Уляна Любович-Старосольська.

Крім культурно-мистецьких імпрез, в Центрі проходитимуть курси народного мистецтва — розпису писанок, виготовлення кераміки, герданів, вишивання, та співання народних пісень (для дітей).

Своє існування Центр завдячує субсидіям від New York State Council on the Arts, Greene County Council on the Arts, Українського Народного Союзу, Федеральних кредитових кооператив „Самопоміч" в Ню Йорку, Дітройті, Нюарку, Н. Дж, Йонкерсі, Н. Й., та окремих українських меценатів. Але вирішальну ролю у підтримці діяльности ЦУК відіграють постійні вкладки його членів.

„ЦУК завжди підтримував українське мистецтво, — говорить д-р Соневицький. — В минулому, коли Україна була ізольована від світу 'залізною куртиною', ми поширювали українське мистецтво у вільному світі. Тепер завдяки Центрові кращі українські виконавці та композитори приїжджають, щоб показати своє мистецтво в Америці, і тим самим мають важливу нагоду привабити увагу впливових критиків. Як згадано, велика частина наших постійних відвідувачів — американці. Крім діяльности в самому Гантері, ЦУК нерідко влаштовує концерти визначним мистцям з України у престижевій залі Weill Recital Hall at Carnegie Hall. Наприклад, 1-го жовтня Центр спонзорує авторський концерт у згаданій залі композитора зі Львова Мирослава Скорика. Тому наша організація справді заслуговує на підтримку. Усі матеріяльні вклади звільнені від податку, тому варто українським інституціям, закладам та окремим меценатам зважити можливості матеріяльного підсилення Центру. Адже ЦУК — організація не місцевого характеру; вона є цінною для слухачів цілої діяспори, які приїжджають на наші концерти і вечори".

Розклад концертів та курсів народного мистецтва на літній сезон 1996 року поміщений у „Свободі", ч. 105 з 4-го червня ц.р. Додаткові інформації можна одержати, телефонуючи на число (518) 989-6479.

У ЧЕТВЕР, 20-ГО ЧЕРВНЯ, Сенат голосами 91 до 7 свалив кандидатуру Алана Ґрінспена на третю каденцію голови Федеральної ради валютних резерв. Це означає, що А. Ґрінспен буде наступних чотири роки дальше керувати фінансовою політикою, незважаючи хто буде обраний президентом у листопаді цього року. На це становище А. Ґрінспена запропонував ще президент Роналд Реґен, опісля президент Джорж Буш знову запропонував його кандидатуру. Втішаючись довір'ям не тільки членів обидвох партій в Конґресі, але також і повагою серед фінансового світу, президент Билл Клінтон також запропонував його переобрання.

ГАМАС...

(Закінчення зі стор. 1)

помірковані палестинські громадські організації Геброну висловлюються за нову інтифаду, тобто загальнопа-лестинське повстання, на західньому березі. Геброн залишається останнім з семи міст західнього берега, яке має перейти під юрисдикцію палестинської автономії.

Стало відомо, що у найближчі дні відбудеться зустріч державного секретаря ЗСА Воррена Кристофера з ізраїльським прем'єром Б. Нетаняґу. Раніше вони ніколи не зустрічалися. В. Кристофер дав до зрозуміння, що мова може йти не про „зміну мети, а тільки про зміну шляхів її досягнення".

Судовим...

(Закінчення зі стор. 1)

Міністер сказав, що, незважаючи на малоуспішні реформи в українському судочинстрві, на зустрічі висловлено „захоплення" тим, як в Україні відбувається перехід від комунізму до демократії.

С. Головатий висловив певність, що після цієї зустрічі міністри юстиції та Секретаріят Ради Европи отримали краще враження та інформацію про правну систему України і проблеми, які стоять перед українським Міністерством Юстиції. Вони усвідомили, що Україна дійсно потребує допомоги в проведенні юридичних реформ, сказав він.

В Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

Парляментаристам, серед інших документів, роздано також проєкт постанови про обрання Євгена Марчука членом постійної Комісії Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки. До цієї комісії увійшло 26 депутатів. Роздано також копію заяви Є. Марчука на ім'я голови парляменту, у якій він пише, що бажає працювати в Комісії з питань оборони і державної безпеки. Є. Марчук залишається позафракційним депутатом.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У четвер, 20-го червня, Верховний суд ЗСА голосами 8 до1схвалив рішення, що це не буде переступленням існуючого антимонопольного закону, коли фірми даної індустрії спільно домовляться та після невдачі переговорів з робітниками пропонуватимуть своїм юнійним працівникам контракти з новими вимогами. Хоча на перший погляд це рішення виглядає виключно корисним для працедавців, то на думку багатьох експертів так воно не є. Бо виходячи зі заложення, що великі фірмі дають своїм працівникам кращі пільги щодо медичного забезпечення і пенсій, то це буде тільки на користь працівникам.

Український прем'єр працює за чотирьох російських?

КИЇВ. — Газета "Вечірній Київ" повідомила, що прем'єр-міністер України отримує у вісім з половиною разів вищу платню, ніж пересічний громадянин. Це співвідношення загалом не відрізняється від подібних співвідношень в інших країнах. Так, польський прем'єр заробляє у дев'ять разів більше від пересічного громадянина, німецький — у вісім, американський — у шість, британський — у п'ять. Помітно відрізняться від цих співвідношень платня сінґапурського прем'єра (у 56 разів більше від середнього громадянина), а також прем'єр-міністрів Росії й Італії (котрі зароблять лише вдвічі та, відповідно, втрічі більше від пересічного громадянина своєї країни). Сказане, зрозуміло, не означає, що вони працюють у 30 разів менше чи гірше від прем'єра Сінґапуру. Йдеться, скоріш за все, про бажання російського й італійського прем'єр-міністрів бути ближче до свого народу. Хоч, злі язики кажуть, офіційна платня не є в цих країнах найголовнішим джерелом прибутку для державних службовців.

ПРОПУЩЕНЕ ПРІЗВИЩЕ РЕЦИТАТОРА

У дописі „Свято героїв у Керґонксоні", поміщеному в щоденнику ч. 114 з 15-го червня ц. р., серед виконавців програми пропущено випадково прізвище рецитатора в'язанки патріотичних віршів, активного діяча громади і довголітнього голови УККА, Миколи Василика. — **Ред.**

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі", ч. 116 з 19-го червня ц.р., в дописі „День Матері в Рочестері" у першому абзаці слід читати „...парафіяни української православної церкви св. Покрови...". — **Ред.**

Повідомляємо рідних і друзів, що у четвер 20-го червня 1996 р. відійшла у вічність наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.

ОЛЬГА ЧУЙКО ФАРМІҐА

уроджена 1921 року в Ступках, Тернопільщина.

ПОХОРОН відбувся в понеділок 24-го червня 1996 р. з церкви св. о. Миколая, Пассейк, Н, Дж.

У глибокому смутку:

сини — ОЛЕГ з дружиною МАРТОЮ і дітьми НЕСТОРОМ, ЕВГЕНОМ, УЛЯНОЮ і ТАНЕЮ
— МИХАЙЛО з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми ВІКТОРОМ і КЕРЕН, ВІРОЮ, СТЕФАНОМ, НАДІЄЮ, АЛЕКСАНДРОМ, ЛЯРИСОЮ, ТАЇСОЮ
— АНДРІЙ з дружиною ДАРІЄЮ і дітьми АДРІЯНОЮ і ПАВЛОМ

донька — ЛІДА

брати — ВІКТОР і ВОЛОДИМИР ЧУЙКО в ТРЕНТОНІ

та ближча і дальша родина.

28—30-го травня ц. р. під час конференції Канадських наукових товариств у Брокському університеті в Сейнт Катарінс, Онт., відбулися 2-гі Річні загальні збори КАУЕ.

Створення КАУЕ було започатковане 1993 року на етнографічній конференції в Івано-Франківському в Україні, коли там утворилося Міжнародне Товариство Українських Етнологів, КАУЕ входить до Міжнародного Товариства Українських Етнологів і в той же час є складовою частиною Канадської асоціяції славістів. Основна мета КАУЕ полягає в координації діяльности та обміні інформацією між канадськими етнологами, які займаються українською тематикою та підтримці зв'язків з Міжнародним Товариством Українських Етнологів. На початку червня 1995 року в Монтреальському університеті в Квебеку під час конференції Канадських наукових товариств відбулися перші Річні збори КАУЕ.

Другі Річні збори Канадської Асоціяції Українських Етнологів (КАУЕ).

На цьогорічних зборах КАУЕ обговорювалися напрямки майбутньої діяльности асоціяції. Вони полягатимуть у налагодженні обміну інформацією про наукові дослідження між членами асоціяції, залученні нових членів, підготовці наукових сесій з української етнології у Меморіел університеті в Нюфавндленді, де наступного року відбудеться конференція Канадських наукових товариств. Під час загальних зборів відбулися вибори нової управи асоціяції. Головою КАУЕ є старший науковий співробітник Відділу історичних пам'яток при провінційному уряді Алберти Радомир Білаш, секретарем — Олександер Макар з Українського фолкльорного архіву (Албертський університет). До складу Управи асоціяції входить також професор Албертського університету Богдан Медвідський. Координаційну функцію для КАУЕ виконує Катедра Української Культури та Етнографії ім. Гуцуляків (Відділ сучасних мов та порівняльних студій, Албертський університет).

На цьогорічній конференції КАУЕ організувала дві наукові сесії з українсько-канадської етнології, а також була співорганізатором сесії під назвою „Українські архіви в Канаді". Перша етнологічна сесія відбулася під головуванням Р. Білаша. На ній з доповідями виступили д-р Б. Медвідський („Приказки з архіву Плав'юка") і д-р Андрій Нагачевський з Албертського університету („Порівняння українського танцю в Канаді і Західній Україні"). На другій етнологічній сесії, що відбулася під головуванням д-ра Медвідського були заслухані і обговорені такі доповіді: Наталка Шостак, Албертський університет, „Українська і канадська бизнесові культури в контакті: Порівняльне дослідження з антропологічної перспективи", Р. Білаш „'Пласт' перед 'Пластом': Організація Українсько-Канадської Молоді до 1948 року". Сесія „Українські архіви в Канаді" відбулася під головуванням д-р Френсис Свиріпи з Албертського університету. На ній обговорювалися вже давно назрілі проблеми про стан українських архівів в Канаді. Зокрема, дискутувалися напрямки збирання архівних матеріялів, відносини між державними і громадськими архівами, між громадськими архівами та іншими громадськими організаціями, стосунки з архівами в Україні, а також освітньо-архівна робота. Надзвичайно позитивним є те, що в цій сесії брали участь архівісти з усіх найбільших архівних сховищ, де зберігаються українські архівні збірки в Канаді: Мирон Момрик (Національний архів Канади в Оттаві), Іроїда Винницька (Українсько-Канадський Дослідчий і Документаційний Центр в Торонто), Зенон Глушок (Осередок Української Культури і Освіти, Вінніпег), Ірина Єндрієвська (Провінційний архів Алберти, Едмонтон), Олександер Макар (Українсько-Канадський Архів-Музей Алберти в Едмонтоні).

Усіх бажаючих стати членами КАУЕ просимо звертатися на адресу: Canadian Association of Ukrainian Ethnology, c/o Huculak Chair of Ukrainian Culture and Ethnography, Department of Modern Languag es and Comparative Studies-Slavics, 200 Arts Building, University of Alberta, Ed-monton, Alberta, Canada, T6G 2E6, Fax (403) 492-2715).

Олександер Макар

Появилось нове число журналу „Бандура"

Українські періодичні видання у вільному світі збагатилися новим журналом „Бандура", який виходить вже 15 років. За той час появилось 38 чисел.

На появу такого оригінального журналу чекали вже довго не тільки бандуристи, але й багато адептів кобзарського мистецтва, розсіяних по всіх закутках української еміграції. Журнал дістав позитивний відгук в Канаді, Німеччині, Австралії, Англії, а тепер найбільше на Україні. Цікаво, що в Україні журнал розходиться найбільше на Криму, Кубані, Одещині, Донеччині і інших східних областях, де звичайно українське слово ледве що доходить.

В останньому числі читаємо: Микола Кагарлицький, письменник, мистецтвознавець, лавреат з Києва, мав довше інтерв'ю з Петром Гончаренком, колишнім довголітнім головою Управи Капелі ім. Т. Шевченка в Дітройті, а тепер почесним головою, пристрасним патріотом рідної землі, якого вона нарешті визнала й пошанувала в грудні 1992 року почесним званням заслуженого артиста. Під напливом почуттів, пише він, хотілося схилитися у доземному уклоні перед цією людиною, котра віддала всього себе на вівтар служіння Україні. Саме на таких, як він тримається нація і ментальність. Він творець універсальної бандури „полтавка". Він записав на платівку „Козак Мамай" свої найулюбленіші твори. Він розлучився з дружиною в Другій світовій війні і був її вірним до часу, коли зустрілись у вільній Україні. Йому вже сповнилось 87 років, але він хоче пожити для незалежної України, якомога більше їй прислужитись.

Друга стаття про кубанського кобзаря першої половини XX сторіччя Йоржа Конона, керівника симфонічної оркестри кубанського козацького війська.

Відтак слідуючі статті присвячені творчості композитора Ю. Олійника у Львові. Далі Оля Олійник подає про вечір пам'яті Гната Хоткевича „Дзвони, непорочна утіхо" у Львові, присвячений великому талановитому синові українського народу.

Андріян Шмаґала пише про бандуру в рамках 6-го Міжнародного фестивалю музичного мистецтва „Віртуози" у Львові в травні 1995 року.

Далі на зміну слідують дві композиції Оксани Герасименко.

Відтак репортаж з Великої ради Всеукраїнської Спілки Кобзарів. Після того слідують дописи. Першим є Ростислава Коломийця „Випроміню - вання духовости" — про визначну бандуристку-віртуоза Надію Брояко з Івано-Франківського. Вслід за тим статті про „Миколу Литвина — визначного бандуриста, письменника і журналіста", „Незрячого бандуриста з Києва — Павла Супруна", „Бандуриста моряка — О. Кіндрачука", „Бандуриста-поета А. Грицая". „Ансамбль бандуристів в Евпаторії, Крим", „Про бандуристку на Підкарпатті Надію Іроденко".

Для англомовних читачів дві статті в англійській мові.

І на закінчення ціла сторінка про маестра Вецаля з Канади, який вславився, виробляючи малі бандури „полтавки" та інші.

